

Станишта у природи: Утицај дабра

Ова основна лекција у Јединици за одговорност фокусира се на самодисциплину и како одговорно деловање утиче пре свега на нас саме. У целој овој јединици ће бити актуелна тема која се фокусира на одговорно доношење одлука и самодисциплину на начин који показује одговорност према себи, другима и околини. Биће обрађени стандарди науке о животу и музике кроз студију станишта и утицај буке на животну средину. Свака лекција ће повући паралеле са одговорношћу, самодисциплином и, на крају, љубазношћу. Тежиште ове треће лекције је доношење одговорних одлука о бризи о животној средини и животињама и биљкама у њој; ово су станишта у природи!

Концепт(и) љубазности
Интегритет, љубазност

Временски оквир лекције
35-45 минута

Потребни материјали

❑ „Даброви“ из ПБС Леарнинг
Медиа: <https://vdse.pbsearningmedia.org/ресурсе/тдц02.сци.лифе.цолт.беавер/беаверс/#.Vjx7КСФВнГМ8>

Мапа стандарда

Ова лекција је у складу са ЦАСЕЛ компетенцијама, националним стандардима здравственог образовања и заједничким основним државним стандардима. Молимо погледајте на [Мапа стандарда](#) за више информација.

**ДЕСИГНЕД БИ ЦАСЕЛ
КАО ПРЕПОРУЧЕНИ ПРОГРАМ
ЗА СОЦИЈАЛНО И ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕЊЕ.**
Погледајте последњу страницу за детаље.

Циљ лекције

Ученици ће:

- Објаснити разлику између одговорних и неодговорних одлука у погледу природних станишта.
- Идентификујте природна станишта (језера, реке, шуме, итд.) и процените начине да их очувате безбедним и здравим.
- Истражите како можемо да доносимо одговорне одлуке у вези са нашим природним стаништима.

Веза са наставником/негу самога себе

Свака особа на земљи има лични угљенични отисак који оставља док доживљава свет. Ви сте одговорни за свој утицај на животну средину. Најбољи начин да се ово заиста прихвати је да се процени овај ефекат. Колико воде користите сваки дан? Да ли сте свесни употребе електричне енергије у вашем дому? Да ли сте део програма рециклаже или компостирања? Већина нас је свесна ових једноставних начина да ублажимо свој утицај. Међутим, овонедељни изазов је да идентификујете јединствене начине да смањите свој угљенични отисак у школи. Постоје ли начини да смањите свој отпад? Како ваша школа поступа са рециклажом? Ваши љубазни поступци представљају одличан пример за ученике у вашем одељењу!

Савети за различите ученике

- Видео је доступан на енглеском и шпанском језику и има титлове.

RANDOM ACTS OF KINDNESS
FOUNDATION®

Објави

7-10 минута

У нашој последњој лекцији говорили смо о заједничким стаништима за људе. Која су нека од станишта која делите са другима? Позовите ученике да одговоре.

Сада, узмимо нашу учионицу као заједничко станиште. Које су неке одговорне одлуке које треба да донесемо да би наша учионица била безбедно, здраво и забавно место за дружење са другима? Позовите ученике да одговоре.

Добро! Наш успех у нашим заједничким стаништима зависи од здравља наших станишта, и морамо да урадимо све о чему смо управо причали како бисмо одржали нашу учионицу здравом.

Прилагодите овај део лекције у зависности од тога да ли сте већ проучавали станишта са својим разредом. Ако јесте, ово можете искористити као кратак период прегледа. Ако нисте, пратите основни увод у наставку. Ова лекција пружа веома висок ниво прегледа само једног станишта и фокусира се на једну животињу. Требало би да га прилагодите тако да одговара вашем географском подручју или животињи од посебног интереса или проучавања.

За ову лекцију ћемо говорити о стаништима у природи! Постоји шест главних станишта за биљке и животиње. То су арктик, шуме, пустиње, слатководна станишта (као што су језера и потоци), станишта океана и прашуме. Свако од ових природних станишта ствара посебна места за живот врло специфичних животиња. Која станишта имамо у близини или унутар наше заједнице? Позовите ученике да одговоре.

Које врсте биљака и животиња живе у овим стаништима? Позовите ученике да одговоре.

Да ли сте икада размишљали о томе како животиње међусобно стварају своја заједничка станишта или домове? Да ли сте знали да често једна врста животиња зависи од друге врсте за свој опстанак? На много начина, људи зависе од ових природних станишта. На пример, биљке и дрвеће стварају кисеоник за нас да дишемо, тако да је здрава шумска станишта веома важна!

Данас ћемо истражити шумска и слатководна станишта и посебно испитати како даброви користе ова станишта за стварање својих брана и домова (које се називају колибе), и како њихове бране и ложе утичу на станишта око њих.

Инспире

12-15 минута

Гледајте „Беаверс“ из ПБС Леарнинг Медиа (5 мин):

<https://вдсе.пбслеарнингмедиа.орг/ресорце/тди02.сци.лифе.цолт.беавер/беаверс/#.Bjx7КСФВнГМ8>

RANDOM ACTS OF KINDNESS
FOUNDATION®

Као разред, разговарајте о следећем:

- У којој врсти станишта живе даброви?
- Како се зове дом дабра?
- Како дабар прави своју брану и свој дом?
- Даброви су прилично мале животиње, а ипак могу да посеку огромна стабла! Шта мислите шта ово говори о дабру?
- Какав утицај има брана дабра на станиште које окружује брану?
- Које су неке од одговорности дабра?

Оснажити

10-12 минута

Сада хајде да причамо о некој нашој одговорности према животињама као што су даброви и други елементи природе.

Ако бацамо смеће, што значи да бацамо своје лименке или омоте или друго смеће напоље у школско двориште и не стављамо их у канту за смеће, како би то могло утицати на животиње или чак људе који живе и играју се у просторима изван наша школа?

Позови одговори ученика.

Ако посечемо много дрвећа без поновне садње, шта би се могло догодити животињама попут даброва или птица?

Позови одговори ученика.

Ако не водимо рачуна о нашим локалним изворима воде, ако дозволимо да буду загађени смећем или гасом или нафтом или другим токсичним хемикалијама, шта би се могло догодити?

Позови одговори ученика.

Одразити

3-5 минута

Као што смо научили, успех човека, биљке или животиње који живе у станишту зависи од здравља станишта.

Размислите о утицају који људи имају на станишта у природи. Као што је свака животиња одговорна за сопствени опстанак, људи такође имају одговорност да помогну у бризи о светским природним стаништима како би помогли биљкама и животињама да ојачају и остану део нашег света и животног циклуса. Док данас излазите напоље, посматрајте станишта која видите и размислите о биљкама и животињама које тамо живе. Размислите о томе која је њихова одговорност као део животног циклуса и размислите о томе која је ваша одговорност као човека у том природном станишту. Како обезбеђујете успех тих животиња или биљака тако што ћете обезбедити здравље њиховог станишта? Вратите своја запажања сутра на час!

Идеје за проширење

- Можете замолити ученике да запишу своја запажања тако да постоји узорак писања и елемент „домаћег задатка“ лекције (у зависности од тога да ли ова лекција постане научна лекција за тај дан).
- Оснаживање/завршавање можете претворити у шетњу природом и посматрати природна станишта и људски утицај на та станишта. Можете то претворити и у шетњу за чишћење (ако се уради близу Дана планете Земље или неке друге врсте прославе/догађаја чишћења у заједници или школи).
- Можете позвати ученике да даље истражују даброве, даброве бране и ложе.
- Унапред можете организовати излет до бране/ложе даброва ако у вашој заједници постоји извор слатке воде и брана/ложа.
- Постоји велики број ИоуТубе видео снимака о дабровима које бисте могли да поделите са родитељима да их истражите код куће. Национал Географик Кидс има добар видео: <https://www.юoutube.com/watch?v=Иц3к8ОВИе80>.

ДЕСИГНЕД БИ ЦАСЕЛ
КАО ПРЕПОРУЧЕНИ
ПРОГРАМ ЗА
СОЦИЈАЛНО И
ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕЊЕ.

Сарадња за академско, социјално и емоционално учење (ЦАСЕЛ) прегледа СЕЛ програме засноване на доказима од 2003. Кинднесс ин тхе Цлассroom® испуњава ЦАСЕЛ-ов СЕЛЕкт програм и укључен је у ЦАСЕЛ Водич за ефикасне програме социјалног и емоционалног учења.

Љубазност у учионици® је испунила или премашила све критеријуме ЦАСЕЛ-а за висококвалитетно СЕЛ програмирање. Кинднесс ин тхе Цлассroom® је добио највишу ознаку ЦАСЕЛ-а за висококвалитетно СЕЛ програмирање.

<https://casel.org/guide/kinдness-ин-тхе-цлассroom/>